

Verslag AB vrij bijeenkomst bij Gerard Keurentjes in Rutten 1 april 2010

Bedrijf Gerard Keurentjes

Geschiedenis:

- 1954: Vader op het bedrijf gekomen, melk op de grupstal. De bodem was gezond door toevoeging van ruige stalmeest.
- 1972: Ligboxenstal geplaatst. Het was toen een gemengd bedrijf met aardappels, knollen en koeien.
- 1997: Alles gekocht.
- 1998: Overname.
- 1998: In contact gekomen met Jan van der Kroon van Vereniging voor Behoud van Boer en Milieu. (www.VBBM.nu). Hij kwam met argumenten dat drijfmest moest rijpen, het minder energie moest bevatten, eiwit arm moest zijn en juist structuurrijk. De kringloop moet gesloten zijn. Toen is de gedachten van de kringloop gesloten ontstaan. Op dat moment is het akkerbouwgedeelte gedeeltelijk afgestoten, omdat de vruchtbaarheid grotendeels verdwijnt wanneer er vruchtwissel plaats vindt.
- 1999: Begonnen met het strooien van FIR (koolstofklei). Daardoor is het percentage organisch stof 7-8%. Het oudste grasland is nu 8 jaar.
- 2000: Problemen met celgetal, rond de 400.000. Er moest een bepaald antibioticum uit en enkele nieuwe antibiotica moesten er komen. Toen kwam dhr. Koopman langs, voorlichter van microbionicum. Hij heeft voor bewustwording van antibiotica gezorgd. Hij adviseerde een mengsel van acht kruiden. Iedere koe reageerde er anders op, maar het zorgde er wel voor dat er veel minder stress was.

Op dit moment zijn ze bezig met omschakelen. Ze hebben de tulpen en aardappels afgestoten. Ze zijn nu 8 jaar antibiotica vrij en alle grondsoorten zijn aanwezig. Het ureumgetal op dit bedrijf ligt rond de 13-19. De bodem laat zien dat het goed gaat. Dat is te zien aan het bodemleven, de klaver en de wormen. Er wordt voer aangekocht voor de koeien. Op het aangekochte voer doen de koeien het minder goed.

Toekomst bedrijf Keurentjes

Dit jaar komt er paardenmest voor in de ligboxen. Dit omdat het organisch stofgehalte in de mest te verhogen. Daarnaast werkt het goed tegen mortellaria en het kost niks. Gerard wil naar een melkproductie van ongeveer 6800 kg, waar dit eerder nog 7300 kg was. Daarbij moet de graskuil voor 12-13% uit eiwit bestaan.

Opvallende punten bedrijf

- Gevarieerde veestapel (conditie)
- Dikke en dunne koeien
- Mooie stal
- Veel licht
- Bij regen/hagel natuurlijke verdeling in de stal
- Genoeg licht
- Dofheid vacht
- Veel jongvee
- Het niet dragen van slofjes
- Gebruik koolzaadstro
- Paardenmest
- Kalf bij de koe
- Horens
- Pure graze

Tijdens bedrijfsbezoeken worden (bijna) nooit slofjes gedragen. Zo ook bij deze bijeenkomst. Hier werd op geattendeerd door de dierenarts. De helft van de deelnemers vond het

noodzakelijk om slofjes te dragen, de andere helft niet. Vooral bij ziekte overdracht moet hier bij stil gestaan worden.

Per jaar wordt er ongeveer 2000 kg krachtvoer per koe gevoerd. Bij deze ruwe schatting kan geconcludeerd dat er toch veel krachtvoer wordt gevoerd.

De te dikke en te dunne koeien ontstaan voornamelijk door de hoeveelheid krachtvoer. Vroeger werden de dieren individueel gevoerd in een krachtvoerbox. De krachtvoerboxen functioneerden niet goed genoeg meer en pasten niet bij de inrichting van de stal, waardoor de keuze voor het verwijderen van de boxen snel gemaakt werd. Door deze keuze krijgen niet alle dieren wat zij nodig hebben. Een tip is om de voervezels in de melkstal een keer goed schoon te maken. Hierdoor is het gewicht dat per koe gegeven wordt waarschijnlijk nauwkeuriger.

Bij het pure graze systeem moet de boer het willen. De grond went er te zijner tijd aan. Het bedrijf heeft 55 ha land, waarbij de intensiviteit 10.000 liter per hectare is. De koeien worden gedekt met stieren van Spruit. Deze hebben een blaarkoplijn en een HF lijn.

VBBM

De VBBM boeren hebben het voor elkaar gekregen dat dertig boeren 2500 hectare bovengronds mest mogen uitrijden met een speciale bemester.

Microbioticum

Het gebruik van microbioticum heeft er mede voor gezorgd dat er de laatste drie jaar geen keizersnede meer heeft plaatsgevonden. De dierenarts komt niet meer langs, ook niet voor de PBB. Controle gebeurt nu via de diergezondheidsmonitor. Bij een zware afkalving krijgt Keurentjes pas een zwaar hoofd als er na tien dagen geen verandering heeft plaatsgevonden. Microbioticum wordt ook ingezet bij een speen- en pootwond.

Voorbeelden gebruik microbioticum

- klauwproblemen: lijnzaad met warm water om poten
- baarmoederontsteking: 30 cc. 10 dagen microbioticum in de bek. Het tijd geven.

Bodem

Dit is het derde jaar dat er geen kunstmest is gestrooid. Er is weinig bekend over de hoeveelheid kali op het bedrijf. Wel is het duidelijk dat het niet extreem is. De FIR, die voornamelijk bestaat uit koolstof, heeft voor een binding van andere elementen gezorgd.

Mestkwaliteit

Uit de analyse van de mest blijkt er 0,97 kg N als ammoniumstikstof aanwezig te zijn en 3,71 kg als organische stikstof (de gemiddelde gangbare waarde liggen op 2,2 mineraal en 2,2 organisch). Ook bevat de drijfmest veel meer droge stof en organische stof. De C/N quotient ligt op 11,3 (gangbaar op 8).

Ervaringen FIR

Gerard strooit 1x per dag FIR over het voer. Hierdoor heeft hij minder klauwproblemen en is de vruchtbaarheid gestegen.

Een collega is gestopt met FIR. In het begin had hij effect. Toen hij stopte met FIR zag hij geen achteruitgang. Het celgetal, de gezondheid van de dieren en het bodemleven was goed. Nu strooit hij alleen Kali, omdat dit niet meer op het bedrijf wordt aangevoerd. Vroeger werd dit aangevoerd met behulp van krachtvoer. Door Kali toe te voegen stijgt het organisch stofgehalte, waardoor er meer mineralen worden gebonden en de humus stijgt. Op zandgrond is het niet verstandig om kali te strooien, want daar spoelt het uit.

Bij een andere collega deed de FIR het niet. Oorzaak hiervan kan zijn dat er te weinig positieve aandacht heen ging. Er gebeurde teveel dingen om er echt resultaat te zien was. Sjaak loopt tegen dingen aan sinds hij homeopathie gebruikt. Het celgetal ging omhoog, de weerstand was te laag en er ontstonden klauwproblemen. Hij twijfelde er aan of hij niet weer antibiotica moest gaan gebruiken. De problemen ontstonden voornamelijk in de overgang van zomer naar winter. Op dit moment is hij bezig met bespuiten van zijn land met kruidenthee.

Klaver

Kali, zwavel en molybdeen houden verband met klaver. Voor meer informatie over het bodemleven is het goed om van der Kroon een keer uit te nodigen.

Hulpmiddelen activiteit koe

De koe kan na de geboorte actief gemaakt worden door het kalf door de kuil heen te halen, hierdoor is de kans op para groter. Para ontstaat door insleep, door bijvoorbeeld de inseminator, de kalverkoper of de loonwerker. Het paravirus gaat dood door de zon, bovengronds mest uitrijden vergroot de kans op het doden van het paravirus.

Sector biologisch

Antibiotica vrij produceren willen we! Maar dat moet niet van bovenaf opgelegd worden. Het antwoord op de problemen moet vanuit de natuur komen. Voeding en gisten zijn hiervoor erg belangrijk voor het dier.

Kader biologisch zijn, op basis van:

- Instelling persoon → Moet vertrouwen en bewustwording hebben.
- Kringloopgedachten, dus gezonde:
 - o Bodem → Mest
 - o Mest → FIR
 - o Koe → Microbicum:
 - o Lijnzaad
 - o Druivensuiker
 - o Vitamine B12
 - o IJzer
 - o Zout
 - o Voer

Conclusie uit presentatie

- Een vaars hoeft niet ouder te zijn voor een betere uiergezondheid.
- Alle stallen hebben positieve en negatieve punten.
- De potstal heeft de meeste moeite om de uiergezondheid goed te houden.
- Bij Jersey stijgt het celgetal naarmate ze volbloed worden.
- Een Montbeliarde begint het best.
- Wanneer Holsteins gekruist worden is dit niet altijd positief voor het celgetal.
- Wanneer de koeien tussen de 56 en 90 dagen droogstaan hebben ze het laagste celgetal.

Aanwezig als nieuwelingen bij het Praktijknetwerk is een boerin en een dierenarts uit de gemeente Loppersum. In Loppersum zijn ze vorig gestart met een cursus voor doelgericht antibioticagebruik. Dit heeft Noorderlandmelk ook overgenomen, omdat het een groot succes was. De dierenarts wil kijken hoe de biologische landbouw antibiotica vrij probeert te zijn/te worden. De gangbare sector kan veel leren van de biologische landbouw, maar andersom ook.